

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Deres ref:
201915050-2

Vår ref:
2020/19619-5
Kjetil Skare

Dato:
23.04.2020

Uttalelse til konsesjonssak - nedlegging av Hundsjømagasinet og endret reguleringsregime for Hyllsjø - Engerdal kommune

Det vises til NVEs oversendelse av 13.01.2020. NVE har mottatt søknad fra Eidsiva Vannkraft AS om tillatelse til nedlegging av Hundsjømagasinet og endret reguleringsregime for Hyllsjø. Samtidig søkes det om oppgradering av overføring fra Hundsjøen til Hyllsjøen. NVE opplyser at søknaden skal behandles etter vassdragsreguleringsloven.

Mer spesifikt søker Eidsiva Vannkraft AS om:

I – Etter Vassdragsreguleringsloven, jf. § 9:

- Tillatelse til å endre reguleringsregime for Store- og Lille Hyllsjø med senking av HRV med 0,5 meter.

II – Etter Vassdragsreguleringsloven, jf. § 10:

- Tillatelse til å legge ned reguleringen av Hundsjøen ved å senke utløpsterskelen, slik at vannstanden blir tilnærmet lik situasjon før reguleringen ble etablert.

III – Etter Oreigningslova jf. § 2, nr. 51:

- Tillatelse til ekspropriasjon av manglende rettigheter dersom det ikke oppnås minnelig avtale mellom søker, grunneiere og rettighetshavere.

Kulturvern faglig uttalelse

Nyere tids kulturminner

Kulturarv har ingen vesentlige kommentarer knyttet til nyere tids kulturminner. Ved ombygging av tømmerkistedammen ved Store Hyllsjø er det planlagt å bruke tilsvarende materialer og ta hensyn til det estetiske uttrykket. Vi forutsettes at dette også gjøres på de andre planlagte tiltakene. Vi tar forbehold om at det er kulturminner av både lokal og regional verdi som ikke kommer fram i beskrivelsen av tiltaket.

Automatisk fredete kulturminner

Kulturminneloven gjelder uavkortet for konsesjonssaker og saker etter vassdragsreguleringsloven. Det er ikke foretatt arkeologiske registreringer i forbindelse med tidligere gitte konsesjoner for Hyllsjøen og Hundsjøen. Det er derfor ikke kjent hvilken innvirkning dagens regime har hatt på evt. automatisk fredete kulturminner, eller på om den omsøkte senkningen kan føre til konflikt jf. kulturminneloven § 3 første ledd.

Det er påvist flere steinalderboplasser nede ved Heggeriset. Avstanden fra Heggeriset opp til Hundsjøen og Hyllsjøen er kort, og det er derfor potensiale for steinalderlokaliteter også der. Det er i tillegg registrert to fangstgroper sørvest for Hyllsjøen. Lidardata og generell faglig erfaring gir

grunn til å tro at fangstanlegget starter lenger ned i skråningen, nord for Svarståssætra, og at det fortsetter opp til Hyllsjøen. Lidardata viser at det ligger ei grop helt i erosjonskanten på sjøen, og det er mulig a dette er ei fangstgrop.

På grunnlag av ovennevnte er det nødvendig å foreta en registrering i strandsonen på Hyllsjøen og Hundsjøen for å oppfylle undersøkelsesplikten etter lov om kulturminner. Jmfør § 9 plikter den ansvarlige leder eller forvaltningsorgan ved planleggingen av offentlige eller større private tiltak etter lovens § 8, første ledd, å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk fredete kulturminner på en måte nevnt i lovens § 3, første ledd.

Arkeologisk registrering kan bare utføres på bar og telefri mark. Etter lov om kulturminner § 9, 2. ledd har kulturminnemyndighetene frist på 3 måneder til å avgi uttalelse. Finner vedkommende myndighet at tiltaket berører automatisk fredete kulturminner på en måte som er nevnt i § 3 første ledd, har den rett til å kreve en frist på ytterligere 1 måned. Fristen kan forlenges av departementet (delegert Riksantikvaren). Så lenge fristene løper kan tiltaket ikke iverksettes.

Budsjettmessige forhold

I henhold til lov om kulturminner § 10 skal tiltakshaver selv dekke de utgifter kulturminnemyndighetene har i forbindelse med gjennomføringen av undersøkelsesplikten etter § 9. Det er satt opp et budsjett på kr. 93 983.-. Det understrekes at budsjettet er et antatt maksimumsoverslag. Dersom man finner kulturminner, vil det ta tid å avgrense og dokumentere disse. Dersom det ikke blir gjort noen funn underveis, vil undersøkelsen ta kortere tid. I den endelige uttalelsen, etter at befaringen har funnet sted, vil antall timer og den endelige prisen angis. Evt. arbeid utover vedtatt budsjett, skal varsles og godkjennes skriftlig av tiltakshaver før arbeidet fortsetter.

Eidsiva vannkraft AS får en kopi av dette brevet. Det bes om et svar fra Eidsiva vannkraft AS om godkjenning av budsjettoverslaget på kr 93 983.-, jfr. Vedlegg.

Andre hensyn

Andre hensyn er samordnet og vurdert i felles brev med Fylkesmannen i Innlandet.

Med vennlig hilsen

Kristin Loe Kjelstad
Seksjonssjef
kulturarv

Kjetil Skare
Arkeolog

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Innlandet
Eidsiva vannkraft AS

Vedlegg:

Budsjettoverslag for arkeologisk registrering